

Ράδιο Παντιέρα, 31/8/16: «Ο ΕΝΦΙΑ ξαναχτυπά»

Την Τετάρτη 31 Αυγούστου 2016, από τις 6 μέχρι τις 7μμ, η εκπομπή “Ράδιο Παντιέρα” φιλοξένησε στο στούντιο της ERTopen τον οικονομολόγο **Μάκη Βάσιλα**, μέλος της Λαϊκής Συνέλευσης Νέας Φιλαδέλφειας-Νέας Χαλκηδόνας.

Είχαμε μαζί του μια εξαιρετικά ενδιαφέρουσα συζήτηση για το καυτό θέμα του Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων, του **ΕΝ.Φ.Ι.Α** όπως έχει επικρατήσει να λέγεται το βάρβαρο αυτό χαράτσι.

Η αρχική του μορφή ήταν το χαράτσι, όπως αποκλήθηκε, που ανακοίνωσε ο αντιπρόεδρος της κυβέρνησης Παπανδρέου και υπουργός Οικονομικών **Ευ. Βενιζέλος** το Σεπτέμβρη του 2011 με τη μορφή του «**Έκτακτου Ειδικού Τέλους Ηλεκτροδοτούμενων Δομημένων Χώρων**». Αυτό πληρωνόταν μέσω του λογαριασμού της ΔΕΗ και είχε, υποτίθεται, **έκτακτο** χαρακτήρα.

«Χρειαζόμαστε», είχε δηλώσει τότε, στις 11/9/11 από την ΔΕΘ, «μια εθνική συλλογική προσπάθεια: να πάρουμε όλοι μαζί το βάρος για να πετύχουμε το στόχο μας. Χρειαζόμαστε κάτι που να είναι δίκαιο και κοινωνικά αποδεκτό, που να διαφοροποιεί τον πλούσιο από τον φτωχό και να αποδώσει άμεσα και να μην εξαρτάται από τον φοροεισπρακτικό μηχανισμό. Για το λόγο αυτό θα επιβληθεί τέλος στην ακίνητη περιουσία μεσοσταθμικά 4 ευρώ ανά τετραγωνικό μέτρο, μέσω των λογαριασμών της ΔΕΗ».

Σημαντικοί αγώνες του κινήματος είχαν αναπτυχθεί τότε για τη μη πληρωμή του άδικου φόρου που επιβλήθηκε στα λαϊκά στρώματα για να πληρωθούν οι τοκογλύφοι δανειστές.

Σε αυτούς τους αγώνες, συχνά συμμετείχαν και μέλη του ΣΥΡΙΖΑ, ο οποίος τους καρπώθηκε πολιτικά και τους κεφαλαιοποίησε, εκταμιεύοντάς τους και εκλογικά.

Τον Ιούλιο του 2013, ο υπουργός Οικονομικών της κυβέρνησης Σαμαρά **Γιάννης Στουρνάρας**, σε συνεργασία βέβαια με την τρόικα, “εμπνεύστηκε” τη μετατροπή του «Έκτακτου Ειδικού Τέλους Ηλεκτροδοτούμενων Δομημένων Χώρων» στον γνωστό μας **ΕΝΦΙΑ**, τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων. Σημαντικές αλλαγές: Δεν εισπράττεται πλέον μέσω του λογαριασμού της **ΔΕΗ** και, βεβαίως, από έκτακτος γίνεται **μόνιμος**.

Μετά από παλινωδίες και λάθη στον υπολογισμό των πληρωτέων ποσών, η κυβέρνηση Σαμαρά “πλήρωσε” το λογαριασμό στις εκλογές του Ιανουαρίου του 2015.

Σχηματίζεται κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ με τον πρωθυπουργό Τσίπρα να δεσμεύεται στις προγραμματικές του δηλώσεις ως εξής:

«Καταργούμε τον ΕΝΦΙΑ από το 2015 και τον αντικαθιστούμε με φόρο μεγάλης ακίνητης περιουσίας. Θέλω, όμως, εδώ να είμαι ξεκάθαρος. Καλώ όλους τους πολίτες στις παρούσες

συνθήκες και με δεδομένες τις ασφυκτικές πιέσεις που υφιστάμεθα να ανταποκριθούν στην εθνική προσπάθεια και να καταβάλουν τις τελευταίες δόσεις που αντιστοιχούν στο φόρο του 2014. **Το 2015, όμως, δεν θα υπάρχει ΕΝΦΙΑ. Και αυτό είναι δέσμευση»** (8/2/15).

Να σημειώσουμε ότι σε περίπτωση επιβολής ΦΜΑΠ, θα πλήρωνε υπέρογκα ποσά η αστική τάξη, η Εκκλησία, οι εφοπλιστές κλπ.

Σκίτσο του Πάνου Ζάχαρη

Παρά τις παραπάνω δεσμεύσεις Τσίπρα, ότι το 2015 δεν θα υπάρχει ΕΝΦΙΑ, μερικούς μήνες αργότερα, στην εκπομπή του Ν. Χατζηνικολάου «στον ενικό», ο ίδιος ο Τσίπρας αφήνει ένα αχνό παράθυρο ότι "ίσως", θα χρειαστεί να παραταθεί και για το 2015:

«Εάν η χώρα κινηθεί το επόμενο διάστημα σε ομαλό πλαίσιο και πιάσουμε τους στόχους μας για πρωτογενές πλεόνασμα 1,2% και ανάπτυξη 1,4% θα μπορέσουμε να δούμε στο δεύτερο εξάμηνο το θέμα του ΕΝΦΙΑ. Εάν δεν το καταφέρουμε, δεν θα είναι θέμα τρόικας, θα είναι προτεραιότητα, δεν θα μπορέσουμε. Η κατάργηση του ΕΝΦΙΑ έχει να κάνει με την πορεία της οικονομίας, με τις δυνατότητες που θα έχουμε να ανταποκριθούμε στους στόχους», είχε δηλώσει.

Τη συνέχεια τη ζούμε σήμερα, όπου τα λαϊκά εισοδήματα θεωρούνται "έχοντες και κατέχοντες" και καλούνται να πληρώσουν υπέρογκα ποσά που, με την ανεργία, τις μειώσεις μισθών, την απλήρωτη εργασία και τις μειώσεις συντάξεων είναι δυσβάστακτα, αν όχι αδύνατο να πληρωθούν.

Οι προηγούμενες γενιές, σε συνθήκες δύσκολες, κατόρθωσαν να αφήσουν 'ένα κεραμίδι' στα παιδιά τους. Για πρώτη φορά, μέσα στη δίνη της καπιταλιστικής κρίσης, οι νέες γενιές φαίνεται να αδυνατούν, όχι μόνο να κληροδοτήσουν κάτι στους επόμενους, αλλά ακόμα και να διατηρήσουν αυτά που με θυσίες τούς κληροδοτήθηκαν.

Με εξαιρετικά σαφή και τεκμηριωμένο λόγο, ο Μάκης Βάσιλας ανέδειξε όλες τις διαστάσεις του ταξικού αυτού νόμου, τονίζοντας μεταξύ άλλων και τα εξής:

Από την 1.1.2014 ουσιαστικά «καταργείται» ή μάλλον τίθεται υπό περιορισμό το λεγόμενο δικαίωμα στην ιδιοκτησία ακίνητης περιουσίας. Το δικαίωμα αυτό βαίνει μειούμενο έως εξαφάνισης, όσο πιο φτωχός είναι κάποιος και αντίστροφα. Όσο πιο οικονομικά εύπορος είναι κάποιος, τόσο πιο εύκολο θα του είναι να διατηρήσει τα δικαιώματα ιδιοκτησίας που έχει.

Για να σημειώσουμε τα νέα δεδομένα που έφερε ο ΕΝΦΙΑ, θα πρέπει καταρχάς να πούμε πως το περίφημο

χαράτσι, που θα ήταν έκτακτο και για δύο χρόνια, σύμφωνα και με τον Βενιζέλο που το εισήγαγε, μονιμοποιείται και επεκτείνεται. Από εδώ και στο εξής κάθε χρόνο όποιος έχει ένα κεραμίδι πάνω από το κεφάλι του ή ένα κομμάτι γης, θα επισκέπτεται σταθερά το γκισέ της εφορίας. Ενώ, το χαράτσι επεκτείνεται και σε όσους έχουν οικόπεδα, αγροτεμάχια ή ακίνητα μη ηλεκτροδοτούμενα. Χαρακτηριστικό είναι ότι βάζει φόρο ακόμα και σε ημιτελή κτίσματα και σε όσους δεν έχουν οικοδομήσει μέχρι εξάντλησης τη δόμηση στα οικόπεδα των κατοικιών τους.

Ενώ, τα αγροτεμάχια εκτός σχεδίου, ακόμα και αν χρησιμοποιούνται για αγροτική παραγωγή, επιβαρύνονται όταν απέχουν μέχρι 800 μέτρα από τη θάλασσα. Επίσης, καθιερώνει συντελεστές **απομείωσης των φόρων στις μεγάλες ιδιοκτησίες** (κτίρια άνω των 500 μέτρων), απαλλαγή από το φόρο των ιδιοκτησιών που ανήκουν στην εκκλησία ή σε εταιρείες (ΝΠΙΔ) που δηλώνουν φιλανθρωπικό, αθλητικό ή πολιτιστικό έργο. Μειώνει το φόρο μεταβίβασης που πλήρωνε ο αγοραστής από μέσο όρο 10% σε 3%, την ίδια ώρα που με βάση διάταξη που ψηφίστηκε τον Ιούλη του 2013, από 1/1/2014 ο πωλητής πληρώνει φόρο υπεραξίας για το ποσό που έλαβε από την πώληση ακίνητης περιουσίας.

Είναι φανερό ότι **οι στόχοι δεν είναι μόνο εισπρακτικοί**, αλλά στοχεύουν και στη διευκόλυνση της **συγκέντρωσης της ακίνητης περιουσίας** αγοραστών που θέλουν να κερδοσκοπήσουν με αγοραπωλησίες με τις σημερινές πεσμένες τιμές ακινήτων, να εκμεταλλευτούν παραλιακές αγροτικές εκτάσεις για τουριστική οικοδόμηση, να αγοράσουν κοψοχρονιάς ακίνητα που οι σημερινοί ιδιοκτήτες τους δεν θα μπορούν να αποπληρώνουν τον ΕΝΦΙΑ ή και μαζί τις δόσεις δανείων.

Το παράλογο είναι πως δεν υπάρχει κανενός είδους διάκριση ή διαφοροποίηση στον τρόπο με τον οποίο υπολογίζεται ο φόρος ανάλογα αν πρόκειται για **ιδιοκτησία που σου αποφέρει εισόδημα** ή απλά καλύπτει τις βασικές ανάγκες της οικογένειάς σου. Στον καπιταλισμό άλλωστε η ισότητα αποτελεί βασική προϋπόθεση. Όλοι αντιμετωπίζονται χωρίς διακρίσεις είτε το σπίτι τους το χρησιμοποιούν για να μείνουν είτε για να το νοικιάσουν.

Ο ΕΝΦΙΑ λοιπόν δεν προβλέπει **αφορολόγητο όριο** και δεν προστατεύει την πρώτη κατοικία, που σε συνδυασμό με την άρση προστασίας της από τους πλειστηριασμούς θα επιφέρει μεγάλη αναστάτωση. Επίσης σαν βάση υπολογισμού του, έχει τις λεγόμενες **αντικειμενικές αξίες** οι οποίες είναι κατά πολύ υψηλότερες των πραγματικών-σε ορισμένες περιπτώσεις έως και 70% υψηλότερες- ενώ υπάρχουν και μεγάλες στρεβλώσεις στον καθορισμό τους με συστηματική προσπάθεια αύξησής τους στις λαϊκές περιοχές και μείωσής τους στις πλούσιες όλα τα προηγούμενα χρόνια. Επιπλέον, η φορολόγηση που αφορά τα ακίνητα από 850 εκατομμύρια που ήταν το 2010 προβλέπεται να φτάσουν τα 3,2 δισ, αύξηση που από μόνη της σαν στοιχείο δείχνει την τεράστια έκταση της φοροεπιδρομής, ειδικά στην λαϊκή ιδιοκτησία. Βέβαια ο ίδιος ο νόμος υπολογίζει την τελική είσπραξη από τον φόρο στα 2.4 δισ πράγμα που αποτελεί έμμεση παραδοχή της αδυναμίας σημαντικού κομματιού της ελληνικής κοινωνίας να τον καταβάλει.

Έτσι λοιπόν από εδώ και πέρα σύμφωνα με μια κλίμακα η οποία ξεκινάει από τα 2 ευρώ ανά τετραγωνικό και αυξάνεται μέχρι τα 13 καλείται κόσμος να πληρώσει ουσιαστικά **ενοίκιο στο κράτος για το σπίτι που έχει**. Πρόκειται ουσιαστικά για **φόρο κατοχής**.

Εδώ θα πρέπει επίσης να σημειώσουμε ορισμένες ιδιαιτερότητες που αφορούν την Ελλάδα. Σε αντίθεση με την υπόλοιπη Ευρώπη υπάρχει πολύ **υψηλό ποσοστό ιδιοκατοίκησης**, που φτάνει στο **75%** και μάλιστα το **60%** αφορά κατοικίες που δεν αγοράστηκαν με στεγαστικά δάνεια. Υπάρχει συνεπώς ευρύ πεδίο εφαρμογής μιας φορομπηχτικής πολιτικής. Με βάση λοιπόν την παραπάνω διαπίστωση διαμορφώνεται ένα καινούριο πεδίο άντλησης εσόδων που έμενε «αναξιοποίητο» τόσα χρόνια.

Σκίτσο του Πάνου Ζάχαρη

Βέβαια εδώ θα πρέπει να υπενθυμίσουμε, ότι και σε παλαιότερες εποχές η ιδιοκτησία φορολογούνταν. Με μια διαφορά. Υπήρχε ο **Φόρος Μεγάλης Ακίνητης Περιουσίας** ο οποίος αφορούσε την πραγματικά μεγάλη ακίνητη περιουσία, αποκλείοντας έτσι με αυτό τον τρόπο την πλειοψηφία του κόσμου που απλά είχε ένα σπίτι στην πόλη και ένα στο χωριό σαν κληρονομιά από τους γονείς του.

Αυτός όμως ο φόρος καταργήθηκε και αντικαταστάθηκε από τον ΕΝΦΙΑ, όπου δεν υπάρχει τέτοια διάκριση υπέρ των μεσαίων και χαμηλότερων στρωμάτων της κοινωνίας. Αντίθετα υπάρχει σαφής διάκριση υπέρ των πλουσίων. Αυτό προκύπτει από το γεγονός ότι σε ποσοστιαία αναλογία ο φόρος που τελικά θα πληρώσει ο ιδιοκτήτης του παραδείγματός μας είναι μεγαλύτερος από ένα ανάλογων τετραγωνικών στο Ψυχικό, ενώ επιπροσθέτως για ιδιοκτησίες άνω των 500 τετραγωνικών προβλέπεται και συντελεστής απομείωσης, που ξεκινάει από το 0.8 και καταλήγει στο 0,25 όσο μεγαλύτερη είναι η επιφάνεια.

Η δικαιολογία που υπάρχει πως με αυτό τον τρόπο μεγάλα εργαστήρια και μονάδες παραγωγής ελαφρύνονται, ώστε να μην δημιουργείται αντικίνητρο για την επιχειρηματική δραστηριότητα, φανερώνει τη **βαθιά ταξικότητα του νόμου**. Επιπλέον δεν μπορεί να μείνει ασχολίαστο το γεγονός πως στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και ουκ ολίγες **βίλες και επαύλεις** που με αυτό τον τρόπο φορολογούνται λιγότερο από αυτό που θα τους αναλογούσε.

Τέλος προβλέπεται πρόσθετος φόρος για όσους έχουν συνολικής αξίας ιδιοκτησία άνω των 300.000 ευρώ με συντελεστή που ξεκινάει από 0,1% και φτάνει το 1% για ιδιοκτησίες αξίας άνω του 1.000.000 ευρώ. Βέβαια, η αξία αυτή με βάση τις αντικειμενικές αξίες είναι πολύ εύκολο να ξεπεραστεί με την απλή κατοχή ενός σπιτιού στην Αθήνα και ενός στο χωριό, μαζί με κάποιο χωράφι ή οικόπεδο. Οπότε αυτός που βρίσκεται σε αυτή τη θέση θα φορολογηθεί διπλά. Μία φορά για κάθε ξεχωριστή ιδιοκτησία του και άλλη μια φορά για το σύνολό της.

Μια επιπλέον «καινοτομία» του ΕΝΦΙΑ είναι πως -επίσης χωρίς διάκριση- επιβάλλει φόρο και στην **ιδιοκτησία της γης**. Στην Ελλάδα όπου κατά βάση κυριαρχεί η μικρή και μεσαία ιδιοκτησία στη γη, οι αγρότες δεν κατέβαλλαν κάποιον φόρο γι' αυτή τους την ιδιοκτησία. Εξαίρεση και εδώ αποτελούσε παλιά η πολύ μεγάλη ιδιοκτησία για την οποία υπήρχε φόρος.

Εδώ έχουμε να κάνουμε με την φορολόγηση της γης πάλι επειδή κάποιος την κατέχει και όχι επειδή του αποφέρει κάποιο έσοδο. Στην περίπτωση μάλιστα των κατ' επάγγελμα αγροτών -ειδικά των μικρών και των μεσαίων- αυτό που θα συμβεί είναι μια υπερφορολόγησή τους, η οποία είναι πολύ δύσκολο να πληρωθεί και σίγουρα θα μετακυλιστεί στην τιμή του προϊόντος.

Τέλος θα πρέπει να σχολιαστεί η **κοροϊδία** των υποτιθέμενων **ελαφρυντικών διατάξεων** για όποιον βρίσκεται σε αδυναμία να πληρώσει λόγω πχ ανεργίας. Υποτίθεται πως σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου υπό προϋποθέσεις μπορεί κάποιος να τύχει έκπτωση 50% του φόρου και σε ορισμένες περιπτώσεις 100%. Τα κριτήρια είναι **«κατά συρροή»** δηλαδή πρέπει να ισχύουν όλα ταυτόχρονα.

Για παράδειγμα πρέπει το οικογενειακό εισόδημα να μην ξεπερνάει τις 9.000 ευρώ προσαυξημένο κατά 1.000 για τη σύζυγο και κάθε προστατευόμενο μέλος, το σύνολο των κτισμάτων που κατέχουν να μην ξεπερνάει τα 150 τετραγωνικά και να μην έχουν ληξιπρόθεσμες οφειλές που δεν έχουν ρυθμιστεί προς το Δημόσιο ή προς τα ασφαλιστικά ταμεία.

Οι διατάξεις αυτές με τον τρόπο που τίθενται αποκλείουν σχεδόν τους πάντες. Αν κάποιος για παράδειγμα έχει 8000 εισόδημα και σπίτι 100 τετραγωνικών, μόνο από τα τεκμήρια πρέπει να φορολογηθεί για εισόδημα 9500 χιλιάδων ευρώ, άρα αποκλείεται από την έκπτωση. Το ίδιο σε μεγαλύτερο βαθμό ασφαλώς ισχύει για την διάταξη με τις οφειλές καθώς, η φοροεπιδρομή που βρίσκεται σε εξέλιξη έχει οδηγήσει -ειδικά τα λαϊκά στρώματα- αλλά και τους μικρούς μαγαζάτορες σε αδυναμία πληρωμής των υπέρμετρων φορολογικών υποχρεώσεων που έχουν δημιουργηθεί.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει ο σχολιασμός που θα ακούσετε για την -παρά τις περί του αντιθέτου διαβεβαιώσεις- διατήρηση του ΕΝΦΙΑ από την μνημονιακή κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛΛ.

Στην παρουσίαση της εκπομπής, σήμερα ήταν ο **Νίκος Ξηρουδάκης**. Στη ρύθμιση του ήχου, ο **Μανώλης Σάλλας**.

Η εκπομπή **«Ράδιο Παντιέρα»** μεταδίδεται από το ελεύθερο ραδιόφωνο της ERTopen κάθε **Τετάρτη απόγευμα**, από τις **18.00** μέχρι τις **19.00** στους **106,7** στα **fm** στην Αττική, καθώς και μέσω του διαδικτυακού ραδιοφώνου της ertopen.com.

Το πρόγραμμα αναμεταδίδεται από τον ραδιοφωνικό σταθμό του σωματείου Εργαζομένων Αλουμινίου στους **97,3**, στη Βοιωτία, τη Φωκίδα, και την Βόρεια Πελοπόννησο. Από τον ραδιοφωνικό σταθμό του Εργατικού Κέντρου της Εύβοιας στους **96,5** και στα Χανιά στους **1134** χιλιοκύκλους στα μεσαία.

Ακούστε στα τέσσερα βίντεο που ακολουθούν, ολόκληρη την ενδιαφέρουσα εκπομπή:

